

Sygn. akt I CSK 445/18

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa Ż. R. i W. R.
przeciwko Województwu [...]
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 lutego 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 15 lutego 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący oparli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej, drugiej i czwartej spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Natomiast oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga

wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., sygn. akt II CSK 84/07, nie publ.).

Skarżący m swoje wątpliwości ujęli w pytaniach: „Czy w świetle art. 409 k.c. spełnienie przez wzbogaconego świadczenia wzajemnego na rzecz podmiotu innego niż zubożony może być uznane za zużycie lub utratę korzyści, którą wzbogacony uzyskał ?; czy w świetle art. 405 k.c. w zw. z art. 647¹ § 2 i 5 k.c. możliwe jest dochodzenie roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, jeżeli przedmiotem świadczenia są roboty budowlane?”. Skarżący wskazali na potrzebę wykładni art. 405 k.c. w zakresie dopuszczalności dochodzenia roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, jeżeli przedmiotem świadczenia są roboty budowlane, a roszczenia dochodzi podwykonawca względem inwestora.

W sprawie niniejszej wyjaśnienie wskazanych przez skarżących wątpliwości nie miałyby bezpośredniego wpływu na rozstrzygnięcie mając na uwadze podstawę faktyczną zaskarżonego orzeczenia. Z ustaleń Sądu wynika, że między stronami nie było przesunięć majątkowych bez podstawy prawnej. Pozwany nie jest bezpodstawnie wzbogacony, uiścił swojemu wykonawcy wynagrodzenie za wykonane prace budowlane, a poza tym nie uzyskał korzyści majątkowej bez podstawy prawnej. Ponadto wbrew twierdzeniom podniesionym w skardze, Sąd nie wykluczył możliwości dochodzenia roszczeń z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, jeżeli przedmiotem świadczenia są roboty budowlane.

Niezależnie od powyższego wypada zauważyć, że problematyka podniesiona w skardze była przedmiotem wielokrotnych wypowiedzi Sądu Najwyższego (zob. m. in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 13 kwietnia 2017 r., I CSK 270/16, nie publ.; z dnia 24 stycznia 2014 r., V CNP 13/13, nie publ.; z dnia 5 października 2012 r., I PK 86/12, OSNP 2013, nr 17-18, poz. 203; z dnia 2 lutego 2012 r., II CSK 670/11, Biuletyn Sądu Najwyższego 2012, nr 4, s. 7).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia tego,

w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi oraz argumentacji wykazującej na to, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Celem sformułowania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest wykazanie oczywistego naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacji, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Skarżący wskazali, że skarga jest oczywiście uzasadniona, gdyż Sąd Apelacyjny w sposób oczywisty uchybił przepisom prawa, w szczególności przepisom prawa materialnego. Uzasadnienie wniosku skarżących jest niezgodne z wymaganiami wskazanymi powyżej. Brak jest bowiem koniecznej - przy powołaniu się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - argumentacji prawnej przekonującej o "oczywistej" zasadności skargi. Należy przypomnieć, że uzasadnienie to nie może sprowadzać się do odwołania do uzasadnienia zarzutów kasacyjnych - jak wskazali skarżący - bądź też do ich powtórzenia choćby nawet w zmodyfikowanej formie, ani być sformułowane w sposób, który wymagałby oceny ich zasadności (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2018 r., IV CSK 618/17, nie publ.).

Wobec powyższego nie można uznać, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).